

Aplaudir o no aplaudir: aquesta és la qüestió?

Els funerals esdevenen escenari d'un xoc generacional i cultural sobre com s'ha d'homenatjar els difunts

Els funerals són rituals que, per definició, busquen posar ordre al desconcert. Però fins i tot en aquests espais aparentment normats, els codis culturals canvien, es barregen i de vegades xoquen. Un dels exemples més visibles d'aquesta transformació és el debat sobre si cal —o no— aplaudir en un funeral. El que per a alguns representa un homenatge emocionat i espontani, per a d'altres es percep com una falta de respecte o com una ruptura de la solemnitat.

L'aplaudiment als funerals no és universal ni ahistòric. En alguns països és habitual des de fa dècades. En d'altres, ha arribat més tard, sovint lligat a la televisió, a la cultura de l'espectacle o a cerimònies civils que busquen diferenciar-se del ritual religiós tradicional. També hi influeix la generació: moltes persones joves entenen l'aplaudiment com una forma d'agraïment i celebració de vida, mentre que sectors més grans hi veuen un excés d'expressió o una incomoditat emocional que trenca la contenció.

Aquest xoc posa sobre la taula una qüestió més profunda: **com volem acomiadar els nostres morts?** La resposta ja no és homogènia. En un context de pluralisme cultural, secularització i individualització, els funerals es converteixen en un espai on es negocien identitats, sensibilitats i expectatives. L'aplaudiment pot

simbolitzar la continuïtat del vincle, la gratitud o l'admiració; però també pot fer visibles les diferències entre qui vol celebrar i qui prefereix plorar en silenci.

Els antropòlegs apunten que els rituals no són estàtics: es transformen al mateix ritme que canvia la societat. En aquest sentit, l'aplaudiment és un símptoma d'un moviment més ampli: el pas d'un funeral centrat en la mort a un funeral centrat en la vida. D'un comiat auster i sobri a un comiat personalitzat, més narratiu i més emocional. **On abans predominava el respecte silenciós, ara emergeix la idea d'homenatge públic.**

Tanmateix, aquesta evolució no està exempta de tensions. Què passa quan part de la família vol aplaudir i l'altra ho rebutja? Quan el difunt era d'una generació i la majoria d'assistents d'una altra? O quan la cultura funerària local xoca amb la d'origen? Sovint, aquests desacords es resolen de manera improvisada, i el ritual es converteix en un espai d'acomodació emocional.

Potser el debat no és tant sobre si cal aplaudir, sinó sobre **com permetem que els funerals reflecteixin la pluralitat actual.** Al final, la funció del ritual és crear sentit compartit. I si hi ha un lloc on totes les maneres de sentir haurien de cabre, és justament en el moment d'acomiar.